

СИЛАБУС КУРСУ
«Основи психопрофілактики»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія»)
факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Основи психопрофілактики
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-11 Вівторок 14.00
Контактна інформація щодо викладача	Чистяк Ольга Володимирівна o.v.chystyak@npu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди з 11.00 до 13.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Організація психологічної служби», «Психодіагностика», «Психологічне консультування».
Мета та завдання курсу	Метою курсу є формування професійної компетентності студентів психологів з планування та здійснення психологічної профілактики у різних сферах діяльності практичного психолога; вироблення умінь і навичок практичного застосування теоретичних знань. Основними завданнями вивчення даної дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів знань з теоретичних основ організації та здійснення психологічної профілактики в різних сферах діяльності психолога; - вироблення практичних навичок психопрофілактичної роботи з використанням знань даного курсу; - стимулювання творчої активності в ході самостійної роботи та виконання науково-дослідних завдань.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Організація психологічної служби», «Психологія сім'ї», «Психодіагностика», «Психологічне консультування», «Реабілітаційна психологія»
Інформація про курс (про що йде мова)	Зміст дисципліни охоплює два модуля. У межах першого модуля «Основи психологічної профілактики» студенти ознайомлюються з специфічними особливостями психологічної профілактики як окремого виду діяльності практичного психолога; закріплюють практичні навички планування психопрофілактичних заходів з урахуванням специфіки галузі чи установи, у якій працює психолог . У межах другого модуля «Напрямки профілактичної роботи у практичній психології» студенти ознайомлюються зі специфікою організації та проведення психопрофілактичних заходів у різних сферах діяльності практичного психолога та особливостями психопрофілактичної роботи з різними віковими категоріями населення; закріплюють практичні навички; ефективно застосовувати різноманітні методи і прийоми психопрофілактичної роботи; закріплюють практичні навички визначати групи ризику серед різних вікових категорій населення, що

	потребують цілеспрямованої психопрофілактичної допомоги.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Психологічна профілактика є надзвичайно важливим напрямком роботи практичного психолога. Вона є складовою частиною державної політики щодо забезпечення оптимальних умов для зростання самодостатньої, гармонійної, активної особистості, здатної до творчого життєвого програмування та індивідуальної самореалізації.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Основи психопрофілактики» є нормативною, вона – складова циклу професійної підготовки.
На які питання відповідь курсу і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець ознайомлюється зі специфікою психопрофілактичної роботи практичного психолога; отримує знання щодо цілей, завдань, методів та форм профілактичної роботи у різних сферах діяльності психолога; опановує навички планування та проведення психопрофілактичних заходів; набуває умінь враховувати вікові аспекти при організації психопрофілактичної роботи з різними категоріями населення. Головний аргумент: оволодіння професійними знаннями і умінями щодо здійснення практичним психологом психопрофілактичної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності 1 модуля:</p> <p>ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел</p> <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • специфічні особливості психологічної профілактики як окремого виду діяльності практичного психолога; • актуальні напрямки психопрофілактичної роботи; • рівні та завдання психологічної профілактики; • принципи психологічної профілактики; • форми та методи психопрофілактики; <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати теоретичні знання з курсу у практичній професійній діяльності; • прогнозувати напрямки і завдання психологічної профілактики актуальні для

конкретної установи, організації, навчального закладу тощо;

- планувати психопрофілактичні заходи з урахуванням специфіки галузі чи установи, у якій працює психолог;

розробляти програми, адекватно підбирати методи психологічної профілактики;

Компетентності 2 модуля.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій

ФК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження

ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації

ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)

ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту

ФК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики

ФК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ФК13. Здатність бачити та формулювати певні проблеми; ставити попередні діагнози, уточнювати їх. Здатність передбачати результат взаємодії з клієнтом та характер зворотної реакції на свої вимоги.

ФК14. Здатність розробляти тренінги, вести супервізію; створювати певні завдання розвивального характеру; психологічну експертизу.

ФК15. Здатність організовувати власну діяльність і конструктивну взаємодію між психологом та клієнтами та останніх між собою, управляти дискусією.

ФК16. Здатність презентувати себе як фахівця, який спроможний надати кваліфіковану допомогу; здатність викликати симпатію, довіру; зацікавлювати, вести за собою, заохочувати, підтримувати, заспокоювати, переконувати, вмотивовувати

Знати:

- особливості планування та проведення психопрофілактичних заходів;
- специфіку організації та проведення психопрофілактичних заходів у різних сферах діяльності практичного психолога;
- особливості психопрофілактичної роботи з різними віковими категоріями населення;
- типові проблеми організації та проведення психопрофілактичних заходів;
- нормативно-регулятивні аспекти психопрофілактичної роботи

Вміти:

- ефективно застосовувати різноманітні методи і прийоми психопрофілактичної роботи;
- визначати групи ризику серед різних вікових категорій населення, що потребують цілеспрямованої психопрофілактичної допомоги;
- ефективно застосовувати індивідуальні та групові форми психопрофілактичної роботи;

самостійно здійснювати контроль ефективності реалізованих психопрофілактичних

	заходів.
Методи навчання	Пояснення, навчальна дискусія, метод конкретизації, індуктивний і дедуктивний методи, метод виокремлення основного
Перелік основних практичних завдань	<p>Модуль 1. Основи психологічної профілактики</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання плану психопрофілактичних заходів 2. Розробка психопрофілактичних заходів 3. Розробка рекомендацій щодо роботи з різною категорією людей <p>Модуль 2. Напрямки профілактичної роботи у практичній психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка психопрофілактичних заходів для роботи з різною категорією населення . 2. Розробка заходів з профілактики нервово-психічних порушень особистості. 4. Розробка рекомендацій для адмвнвстрації освітніх закладів, з профілактики професійного вигорання працівників.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамова Г.С. Введение в практическую психологию. – Екатеринбург: "Деловая книга", 1995. – 224 с. 2. Бардов В.Г., Сергета І.В. Загальна гігієна та екологія людини. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2002. – С. 164 –185. 3. Бондаренко О.Ф. Психологическая помощь: теория и практика: Учебн. пособие. – К.: Укртехпрес, 1997.– 216 с. 4. Бачериков Н.Е., Воронцов М.П., Добромиль З.И. Психогигиена умственного труда учащейся молодежи. – К.: Здоровье, 1988. – 168 с. 5. Берзін В.І., Буняк Н.А. Гігієна та психофізіологія дітей дошкільного віку. – Тернопіль, 1994. – 252 с. 6. Берзін В.І., Гармаш Л.С, Коцур Н.І. Основи психогігієни. Курс лекцій. – Переяслав-Хмельницький. Освіта, 1997.– С. 54 – 70. 7. Возможности практической психологии в образовании / Под ред. П.С.Бурлаковой. – М: УЦ "Перспектива", 1998. – 88 с. 8. Гильбух Ю.З. Учитель и психологическая служба школы. – К., 1993. – 142 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. – М.: Наука, 1977. – 380с. 2. Антропова М. В. Работоспособность учащихся и ее динамика в процессе учебной и трудовой деятельности. – М.: Просвещение, 1968. – 251 с. 3. Анцыферова Л.И. Личность в трудных жизненных условиях// Психологический журнал. – 1994. – №1. – С. 4. Бондарчук О. І. Психологія девіантної поведінки: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2006. — 88 с. 5. Буева Л.П. Человек: Деятельность и общение. – М.: Мысль, 1978. – 325 с. 6. Верко С.С. Психолог в організації: «за» і «проти» //Актуальні проблеми психології: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – Т. 1. – Ч. 6. – К.: Інститут психології ім. Г.С.Костюка, 2002. – С. 207–211. 7. Гайшут О.Г. Тренінг інтелекту школяра: Учись мислити, думати, міркувати. Кам'янець-Подільський.: Абетка, 2004. – 308 с.

<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																			
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="362 682 1531 1108"> <thead> <tr> <th data-bbox="362 682 943 892">Вид діяльності</th> <th data-bbox="943 682 1209 892">Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th data-bbox="1209 682 1398 892">Кількість одиниць до розрахунку</th> <th data-bbox="1398 682 1531 892">Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="362 892 943 1018">Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)</td> <td data-bbox="943 892 1209 1018">5</td> <td data-bbox="1209 892 1398 1018">12</td> <td data-bbox="1398 892 1531 1018">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="362 1018 943 1060">Робота на лекційному занятті</td> <td data-bbox="943 1018 1209 1060">1</td> <td data-bbox="1209 1018 1398 1060">10</td> <td data-bbox="1398 1018 1531 1060">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="362 1060 943 1108">Модульна контрольна робота</td> <td data-bbox="943 1060 1209 1108">15</td> <td data-bbox="1209 1060 1398 1108">2</td> <td data-bbox="1398 1060 1531 1108">30</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</p> <p>Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр і за екзамен.</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять</p>				Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	12	60	Робота на лекційному занятті	1	10	10	Модульна контрольна робота	15	2	30
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																	
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	12	60																	
Робота на лекційному занятті	1	10	10																	
Модульна контрольна робота	15	2	30																	

